KLINIKA DOKTOR 24 d.o.o. | T: 0820 08240 | E: narocanje@doktor24.si | www.doktor24.si

GASTROSKOPIJA

Pojasnila, priprava in potek preiskave

Kaj je gastroskopija?

Gastroskopija je endoskopski pregled zgornjih prebavil, ki zdravniku omogoča neposreden pogled v notranjost požiralnika, želodca in dvanajstnika. Preiskavo zdravnik izvede z upogljivim instrumentom gastroskopom, ki ima na konici vir svetlobe ter majhno kamero. Zdravnik med preiskavo premika konico instrumenta in si na ta način natančno ogleda sluznico in notranjost prebavne cevi. S posebnimi endoskopskimi kleščami lahko odvzame košček tkiva sluznice želodca za hitri test okužbe z bakterijo Helicobacter pylori ali pa vzorčke tkiva po potrebi pošljemo na histološki pregled.

Zakaj potrebujem gastroskopijo?

Gastroskopijo opravimo zaradi opredelitve različnih znakov in simptomov: bolečina v trebuhu, dolgotrajna zgaga, vztrajanje slabosti in bruhanja, težave pri požiranju, krvavitev iz zgornjih prebavil, bolečina v prsnem košu, nepojasnjeno hujšanje, kronična driska, slabokrvnost. Med preiskavo lahko odvzamemo tudi vzorce tkiv.

Kako poteka preiskava?

Za uspešno in varno opravljeno preiskavo morate biti tešči, saj hrana v želodcu moti preglednost. 6-8 ur pred preiskavo ne smete jesti in piti gostih tekočin. Pred pregledom s podpisom potrdite, da se strinjate s preiskavo ter da ste seznanjeni z možnimi zapleti. Zdravnika seznanite z morebitnimi spremljajočimi boleznimi in povejte, katera zdravila jemljete.

Če imate zobno protezo, boste dobili vrečko za shranjevanje lete. Sestra vam bo v žrelo razpršila lokalni anestetik, ki bo povzročil omrtvičenost tega predela in olajšal začetni del preiskave. Zaradi lažjega uvajanja in zaščite instrumenta boste v usta dobili ščitnik, ki ga boste stisnili z ustnicami. Med preiskavo ležite na levem boku. Sline ne požirajte, temveč pustite, da prosto teče iz ust na pripravljeno podlogo. Ves čas preiskave lahko normalo dihate skozi nos ali usta. Zdravnik uvede gastroskop skozi usta v požiralnik.

Med preiskavo zdravnik uvaja zrak v želodec, obrača instrument v različne smeri in prodira v globlje dele prebavil, kar lahko povzroči občutek bolečine in napihnjenosti. Ta občutek lahko traja še nekaj časa po preiskavi in nato popolnoma izgine.

Zdravila, ki zmanjšujejo strjevanje krvi

Če jemljete zdravila, ki zmanjšujejo strjevanje krvi, na to posebej opozorite zdravnika. Ta zdravila so Marevan, Xarelto, Eliquis, Pradaxa, Roteas. Če jemljete omenjena zdravila se teden dni pred predvideno preiskavo oglasite v antitrombotični ambulanti zaradi prilagoditve odmerka. S seboj prinesite izvid zdravnika. Aspirina pred preiskavo ni potrebno ukiniti. Če jemljete antiagregacijsko zdravilo Plavix ali Brilique o tem obvezno obvestite zdravnika.

Katera so mogoča tveganja pri gastroskopiji?

Vsaka endoskopska preiskava predstavlja za preiskovanca določeno tveganje, vendar so zapleti pri gastroskopiji zelo redki.

Najhujši, toda izjemno redek zaplet je predrtje prebavne cevi, ki zahteva operativno zdravljenje. Med preiskavo redko lahko pride do aspiracije želodčne vsebine v dihala. Zelo redko se zgodi, da pacient zaradi pretiranega spahovanja in nemira med preiskavo zakrvavi na mestu prehoda med požiralnikom in želodcem. Krvavitev se običajno ustavi sama od sebe ali pa jo zaustavi zdravnik med preiskavo. Odstranitev polipa ali delčka sluznice lahko sproži manjšo krvavitev, ki se običajno zaustavi sama. Včasih, predvsem pri odstanitvi velikih polipov, je lahko krvavitev iz rezne ploskve večja. V tem primeru jo zaustavimo med posegom. Pri hujših primerih je potreben kirurški poseg.

Drugi manjši zapleti so lahko posledica preobčutljivosti na zdravila, ki ste jih prejeli ali zapleti s strani vaše osnovne bolezni.

Po zaključeni preiskavi

Po preiskavi boste lahko občutili kratkotrajno napihnjenost ali tiščanje v zgornjem delu trebuha, ki postopoma izzveni v nekaj minutah. Približno pol ure po preiskavi boste imeli še omrtvičeno žrelo. Dokler občutek omrtvičenosti popolnoma ne izgine, ne smete uživati hrane in pijače, ker je požiranje moteno. Zdravnik vam bo pojasnil izvid preiskave ter predlagal zdravljenje. Vzorce tkiva, ki smo jih vzeli iz spremenjene sluznice, pošljemo še na histološki pregled. Izvid teh preiskav dobite običajno v dveh tednih. Če bomo opravili polipektomijo boste prejeli dodatna pisna navodila.

Obrnite list, besedilo se nadaljuje na naslednji strani

Sedacija, globoka sedacija

(preberite, če bo preiskava opravljena v sedaciji ali globoki sedaciji)

Gastroskopija v sedaciji

Ker je gastroskopija lahko neprijetna, preiskavo opravimo na prijaznejši način v sedaciji. Pred preiskavo vam bomo v žilo preko kanile vbrizgali zdravila, s katerimi bomo dosegli popolno umiritev, sprostitev in zmanjšanje bolečine na najmanjšo možno mero. Med preiskavo boste pri zavesti, lahko pa boste tudi za kratek čas zaspali.

Pri zdravilih, ki jih uporabljamo pri sedaciji, lahko pride do različne stopnje vpliva na zavest. Pri sedaciji lahko pride do zmanjšanja vsebnosti kisika v krvi zato bomo pri vas nadzorovali vsebnost kisika v krvi in merili srčni utrip. Če bo potrebno, vam bomo med preiskavo dovajali kisik preko nosnega katetra. Na voljo pa imamo tudi antidot (zdravilo, ki takoj izniči učinke sedativa), ki ga uporabimo ob morebitnem pojavu zapletov sedacije. Izjemno redko se lahko pojavi alergija na zdravilo. Na mestu vstavitve kanile se lahko pojavi modrica (hematom) , lahko pride tudi do vnetja vbodnega mesta.

Po koncu preiskave vas bomo namestili v sobo za okrevanje, kjer vas bo še naprej nadzorovalo usposobljeno osebje. Iz varnostnih razlogov boste tudi potem, ko boste popolnoma budni, še naprej ostali v sobi za okrevanje, vse do odpusta. Pri odpustu potrebujete spremstvo osebe, ki vas bo spremljala do doma in po možnosti ostala pri vas še naslednjih nekaj ur.

Pri odpustu boste prejeli ustrezna navodila. Ker zdravilo, ki povzroči sedacijo, podaljša reakcijski čas do 24 ur po preiskavi, ni dovoljena vožnja avtomobila ali kolesa ter uživanje alkoholnih pijač. Prav tako odsvetujemo sprejemanje pomembnih, pravno obvezujočih odločitev.

Gastroskopija v globoki sedaciji

Ker je gastroskopija lahko neprijetna, preiskavo opravimo na prijaznejši način – v globoki sedaciji. Pred preiskavo vam bomo v žilo na roki namestili kanilo ter nato vbrizgali uspavalo propofol. Ta učinkuje zelo hitro, po aplikaciji zdravila boste zaspali. Zaradi zdravila ne boste imeli neprijetnih spominov na preiskavo, prav tako ne boste občutili bolečin.

Po preiskavi se boste zaradi kratkotrajnega učinka zdravila hitro zbudili ter ne boste imeli občutka slabosti. Poseg vodi specialist anesteziolog, ki vas bo pred preiskavo tudi pregledal in se z vami pogovoril. Vprašal vas bo o morebitni znani alergiji na zdravila ter o morebitnih boleznih. Pripravljen imejte tudi seznam zdravil, ki jih redno jemljete.

Pri globoki sedaciji lahko pride do začasne in prehodne upočasnitve dihanja ali bitja srca, občasno tudi do prehodnega prenehanja spontanega dihanja. Zato bomo med preiskavo redno spremljali dihanje, krvni tlak, srčno frekvenco in količino kisika v krvi. Če bo potrebno, vam bomo med preiskavo dovajali kisik prek obrazne maske in dihalnega balona. Globoka sedacija je sicer varna za veliko večino ljudi, pri katerih opravimo gastroskopijo.

Po koncu preiskave vas bomo namestili v sobo za okrevanje, kjer vas bo 30 minut nadzorovalo usposobljeno osebje. Pri odpustu svetujemo spremstvo osebe, ki vas bo spremljala do doma. Pri odpustu boste prejeli ustrezna navodila. Na dan preiskave odsvetujemo vožnjo avtomobila ali kolesa ter uživanje alkoholnih pijač. Prav tako odsvetujemo sprejemanje pomembnih, pravno obvezujočih odločitev.